

SMĚRNICE KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2025/811

ze dne 19. února 2025,

kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES, pokud jde o informace, které mají být oznamovány systémům hlášení lodí

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS ⁽¹⁾, a zejména na čl. 27 odst. 2 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Poslední vývoj v oblasti přepravy nebezpečných věcí, včetně ropy, v důsledku geopolitických konfliktů, které ovlivňují námořní dopravu, vzbuzuje vážné obavy. Zejména existence tzv. temné či stínové flotily, jak ji definuje rezoluce Shromáždění Mezinárodní námořní organizace (IMO) A.1192(33), kterou často tvoří nevyhovující plavidla, představuje značné riziko pro námořní bezpečnost a mořské ekosystémy.
- (2) Podle odhadů se tato temná či stínová flotila během posledních několika let rozrostla o 70 % a tvoří ji zhruba 600 plavidel. Neprůhledné fungování temné či stínové flotily způsobuje obtíže, zejména při vyhotovování a ověřování statusu osvědčení, včetně osvědčení o pojištění. Zvýšený objem přepravy ropy těmito nebezpečnými a nepojištěnými plavidly podkopává bezpečnostní a environmentální normy zavedené nástroji IMO.
- (3) V důsledku toho se zvýšené vystavení evropských pobřeží členských států ekologickým škodám způsobeným intenzivnější činností temné či stínové flotily, jež s sebou nese vyšší riziko námořních nehod a incidentů, považuje za nepřijatelné ohrožení bezpečnosti lidského života na moři a životního prostředí.
- (4) Kvůli nejasnému vlastnictví a pojistnému krytí těchto plavidel mohou být zákonné možnosti přičtení odpovědnosti nebo získání náhrady škody v případě incidentu omezené, což břemeno nápravy škod způsobených možným únikem ropy přenáší na zasažené členské státy a Unii.
- (5) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/20/ES o pojištění majitelů lodí pro námořní nároky ⁽²⁾ obsahuje ustanovení týkající se předkládání dokladu o námořním pojištění každé lodi – bez ohledu na vlajku – plující do přístavu kteréhokoli členského státu EU, jakož i v teritoriálních vodách členských států EU, aniž jsou dotčeny požadavky mezinárodního práva. Nevztahuje se však na lodě v tranzitu.
- (6) Článek 5 směrnice 2002/59/ES požaduje, aby všechny lodě vplouvající do oblasti povinného systému hlášení lodí kteréhokoli členského státu EU používaly tento systém při hlášení požadovaných informací. Článek 16 dále vyžaduje, aby všechny lodě, které nepředloží nebo nemají osvědčení o pojištění nebo finanční záruky v souladu s mezinárodními pravidly nebo pravidly EU, byly považovány za lodě představující potenciální nebezpečí lodní dopravě nebo ohrožení námořní bezpečnosti, bezpečnosti osob či životního prostředí.
- (7) Stávající požadavky dostatečně neřeší situace lodí, které bez ohledu na svou vlajku plují v tranzitu podél pobřeží členských států, ale nevplouvají do žádného přístavu členského státu, což je nutné vyřešit.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj>.

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/20/ES ze dne 23. dubna 2009 o pojištění majitelů lodí pro námořní nároky (Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 128, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/20/oj>).

- (8) Poslední vývoj na mezinárodním poli podtrhuje potřebu důrazných opatření k řešení rizik, která představují nepojištěná a nebezpečná plavidla. Rezoluce Shromáždění IMO A.1192(33) (prosinec 2023) naléhavě vyzývá k přijetí opatření, která zabrání nezákonným námořním operacím temné či stínové flotily. Revidované pokyny právního výboru IMO (LEG.1/Circ. 16, červen 2024) stanoví aktualizované normy pro uznávání osvědčení o pojištění občanskoprávní odpovědnosti a potvrzování platnosti poskytovatelů finanční záruky, včetně klubů pro ochranu a odškodnění (P&I), a rezoluce Shromáždění IMO o fondu z roku 1992 a doplňkovém fondu (usnesení č. 14 a 6 z listopadu 2024) posilují mezinárodní režim odpovědnosti a odškodnění podle Úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti z roku 1992, Úmluvy o fondu z roku 1992 a protokolu o doplňkovém fondu. Aby byl zajištěn soulad s těmito mezinárodními normami a aby vznikající rizika mohla být řešena efektivně, je nezbytné aktualizovat směrnici 2002/59/ES tak, aby odrážela tento vývoj.
- (9) Aby byla zvýšena námořní bezpečnost a posílena připravenost na znečištění a aby pobřežní státy dokázaly účinně sledovat námořní dopravu, zejména plavidla přepravující nebezpečný nebo znečišťující náklad, jako je ropa, zavedla IMO několik povinných systémů hlášení lodí (MSR). Tyto systémy jsou navrženy tak, aby usnadňovaly výměnu důležitých informací týkajících se pohybu lodí a nákladu a aby příslušné orgány byly neprodleně informovány. V Unii se tyto informace předávají prostřednictvím vnitrostátních systémů podávání zpráv napojených na systém Unie pro výměnu informací na moři SafeSeaNet. Bod 4 přílohy I směrnice 2002/59/ES stanoví druh informací, které mají lodě poskytovat orgánům prostřednictvím příslušných systémů hlášení. Aby byly uspokojeny vyvíjející se provozní a bezpečnostní potřeby, je nezbytné uvedenou přílohu změnit tak, aby zahrnovala nové informace, konkrétně o osvědčeních o pojištění, která jsou považována za zásadní pro zajištění námořní bezpečnosti, ochrany životního prostředí a účinné reakce na mimořádné události.
- (10) Směrnice 2002/59/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

V bodě 4 přílohy I směrnice 2002/59/ES se bod X nahrazuje tímto:

„X. různé:

- vlastnosti a odhadovaná množství pohonných hmot v zásobnících pro plavidla s hrubou prostorností více než 1 000 tun,
- stav provozu plavidla,
- jedno nebo více osvědčení o pojištění vydaných jeho poskytovatelem a uložených na palubě lodi, která prokazují existenci pojištění pro námořní nároky v souladu s článkem 4 směrnice 2009/20/ES, jakož i osvědčení o občanskoprávní odpovědnosti vydaná v souladu s:
 - Mezinárodní úmluvou o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené ropným znečištěním z roku 1992 v platném znění,
 - Mezinárodní úmluvou o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené znečištěním ropnými palivy z roku 2001 a
 - Mezinárodní úmluvou o odstraňování vraků lodí podepsanou v Nairobi v roce 2007.“

Článek 2

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 6 (šesti) měsíců. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Použijí tyto předpisy ode dne následujícího po jejich přijetí.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 19. února 2025.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN